

UKD 691,2:553.68

Kopaliny niemetaliczne	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-72/6714-18
	Surowce mineralne Magnezyt prażony	Gr.katalogowa I 57 ^x /

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest magnezyt prażony stosowany w budownictwie, przemyśle materiałów budowlanych i innych. Norma nie dotyczy przemysłu artykułów ściernych.

1.2. Określenie. Magnezyt prażony - produkt uzyskany przez wypalenie magnezytu naturalnego w temperaturze 750°-800°C i zmielenie, którego głównym składnikiem jest tlenek magnezu.

1.3. Normy związane

PN-63/B-04300	Cement. Badanie cech fizycznych
PN-54/B-04530	Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny. Badanie czasu wiązania
PN-54/B-04531	Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny. Badanie stałości objętości
PN-54/B-04532	Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny. Badanie zmian liniowych
PN-54/B-04533	Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny. Badanie cech wytrzymałościowych
PN-54/B-04534	Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny. Analiza chemiczna
PN-62/B-06000	Cement. Pobieranie próbek
PN-71/M-94008	Sita i siatki z drutu. Wymiary oczek
PN-70/P-79005	Opakowania transportowe. Worki papierowe

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Gatunki. W zależności od składu chemicznego i stopnia rozdrobnienia - magnezyt prażony dzieli się na dwa gatunki: I i II.

2.2. Przykład oznaczenia magnezytu prażonego, gatunku pierwszego /I/:

MAGNEZYT PRAŻONY I BN-72/6714-18

^x/Symbol Systematycznego Wykazu Wyrobów: 1418-725

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU KRUSZYW, KAMIENIA BUDOWLANEGO I SUROWCÓW MINERALNYCH

Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora ZPKKBiSM dnia 13 czerwca 1972r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1973 r. /Dz.N.1 M. Nr 15/72, poz.32/

Druk i rozpowszechnienie Zakład Reprodukcyj i WDB, Warszawa, ul. Królewska 27 - tel.27-56-39. Zamówienie nr 810 z dnia 7.VI.1976 r. Nakład 100 + 2 egz. Cena zł. 3,00 Ark.druk. 0,5

3. WYMAGANIA

3.1. Barwa. Magnezyt prażony powinien charakteryzować się barwą białą, albo białą z odcieniem żółto-różowym lub szarym.

3.2. Zanieczyszczenia obce. Magnezyt prażony nie powinien być zanieczyszczony ciałami obcymi, np. kawałkami drewna, minerałami obcymi itp.

3.3. Stopień rozdrobnienia. Magnezyt prażony przesiany przez sito o wymiarach boku oczka kwadratowego 0,2 mm /wg PN-71/M-94008/ powinien odpowiadać następującym warunkom dotyczącym pozostałości na sicie:

a/ gat.I - całkowicie przechodzić przez sito,

b/ gat.II- pozostałość na sicie nie powinna być większa niż 5% wagowo.

W przypadku uprzedniego porozumienia pomiędzy odbiorcą i producentem - dopuszcza się produkcję magnezytu prażonego o innym stopniu rozdrobnienia oraz innej pozostałości na sicie.

3.4. Skład chemiczny magnezytu prażonego powinien odpowiadać wymaganiom podanym w tabeli:

Skład chemiczny	Zawartość % /wagowo/ dla gatunku	
	I	II
Tlenek magnezu /MgO/ - co najmniej	85,0	75,0
Tlenek wapnia /CaO/ - nie więcej niż	1,0	2,0
Tlenki metali /R ₂ O ₃ / - nie więcej niż	2,0	4,0
Krzemionka /SiO ₂ / - nie więcej niż	8,0	14,0
Strata prażenia w temp. 950-1000°C - nie więcej niż	2,0	4,0
Na podstawie porozumienia pomiędzy odbiorcą i producentem dopuszcza się w uzasadnionym przypadku produkcję magnezytu prażonego o innym składzie chemicznym, niż podany w tabeli		

3.5. Cza wiązania. Magnezyt prażony badany przy pomocy aparatu Vicat'a powinien rozpocząć wiązanie po upływie 30 minut i zakończyć po upływie 8 godzin.

3.6. Stałość objętości. Placki wykonane z zaczynu magnezytu prażonego po upływie 48 godzin nie powinny deformować się oraz nie powinny powstawać na nich pęknięcia lub rysy promieniste.

3.7. Wytrzymałość na zginanie beleczek powinna wynosić:

a/ po 3 dniach - co najmniej 20 kG/cm²,

b/ po 7 dniach - co najmniej 30 kG/cm²,

c/ po 28 dniach- co najmniej 50 kG/cm².

3.8. Wytrzymałość na ściskanie połówek beleczek powinna wynosić:

a/ po 3 dniach - co najmniej 75 kG/cm²,

b/ po 7 dniach - co najmniej 100 kG/cm²,

c/ po 28 dniach- co najmniej 125 kG/cm².

3.9. Zmiany liniowe. Wykonane z zaczynu beleczki o wymiarach 40x40x160 mm badane w aparacie Graf-Kaufmann'a nie powinny wykazywać po upływie 28 dni zmian liniowych większych od 0,15% przy rozszerzaniu i 0,25% przy skurczu.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Magnezyt prażony powinien być pakowany w worki papierowe, klejone 4-warstwowe z wkładką bitumiczną wg PN-70/P-79005. Masa worka z magnezylem powinna wynosić 50 ± 2 kg.

Na workach powinien być umieszczony trwały napis zawierający:

- a/ oznaczenie wg p.2.2.,
- b/ nazwę i adres wytwórni,
- c/ masę brutto,
- d/ datę workowania.

Wysokość liter i cyfr w napisie powinna wynosić co najmniej 20 mm.

4.2. Przechowywanie. Magnezyt prażony powinien być przechowywany w krytych i suchych pomieszczeniach w okresie nie dłuższym niż pół roku od daty workowania.

4.3. Transport. Magnezyt prażony należy przewozić krytymi środkami transportowymi w warunkach zabezpieczających go przed zawilgoceniem oraz uszkodzeniem opakowań.

5. BADANIA

5.1. Zakres badań

- a/ sprawdzenie barwy,
- b/ oznaczenie zanieczyszczeń obcych,
- c/ określenie stopnia rozdrobnienia,
- d/ badanie składu chemicznego,
- e/ badanie czasu wiązania,
- f/ badanie stałości objętości,
- g/ badanie wytrzymałości na zginanie,
- h/ badanie wytrzymałości na ściskanie,
- i/ badanie zmian liniowych.

5.2. Przeprowadzanie badań. Badania wymienione w pkt.5.1. należy przeprowadzać okresowo raz na miesiąc lub przy każdej widocznej zmianie surowca mogącej sugerować istotne zmiany jakości magnezytu prażonego.

Poza badaniami przeprowadzonymi okresowo - należy wykonywać dla każdej partii badania uzgodnione uprzednio pomiędzy odbiorcą i producentem, w zależności od potrzeb użytkownika.

5.3. Pobieranie próbek - wg PN-62/B-06000

5.3.1. Wielkość partii magnezytu prażonego stanowi jednorazowa dostawa zawierająca do 60 ton; ilość mniejszą od 60 ton przeznaczoną dla jednego odbiorcy należy uznać za partię.

5.4. Opis badań

5.4.1. Sprawdzenie barwy polega na określeniu makroskopowym

5.4.2. Oznaczenie zanieczyszczeń obcych polega na określeniu przy pomocy oględzin zewnętrznych magnezytu prażonego i stwierdzeniu czy próbka nie zawiera domieszek ciał obcych.

5.4.3. Badanie stopnia rozdrobnienia - wg PN-63/B-04300

5.4.4. Badanie składu chemicznego - wg PN-54/B-04534

5.4.5. Badanie czasu wiązania - wg PN-54/B-04530

5.4.6. Badanie stałości objętości - wg PN-54/B-04531

5.4.7. Badanie wytrzymałości na zginanie i ściskanie - wg PN-54/B-04533

5.4.8. Badanie zmian liniowych - wg PN-54/B-04532

5.5. Ocena wyników badań. Partię badanego magnezytu prażonego należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie wyniki badań uzgodnione pomiędzy odbiorcą i producentem odpowiadają wymaganiom podanym w normie.

6. ZAŚWIADCZENIE O JAKOŚCI

Do każdej partii magnezytu prażonego należy dołączyć zaświadczenie o jakości zawierające następujące dane:

- a/ nazwę i adres producenta,
- b/ datę i numer wystawionego zaświadczenia,
- c/ oznaczenie wg p.2.2.,
- d/ wymagania normy,
- e/ wyniki badań magnezytu prażonego,
- f/ ilość dostarczanego magnezytu prażonego,
- g/ podpis przeprowadzającego badania.

K O N I E C

Informacje dodatkowe do BN-72/6714-18

Dotychczas obowiązująca Polska Norma: PN-54/B-14241 - "Surowce do wyrobu skałodrzewu. Magnezyt kaustyczny" została unieważniona z dniem 31 grudnia 1972 r. /Dz. N.i M. Nr 15/72, poz. 32/.

1. Istotne zmiany w stosunku do PN-54/B-14241

- a/ zmieniono nazwę magnezytu kaustycznego na magnezyt prażony - zgodnie z wytycznymi ustalania nazw zawartymi w PN-53/C-01021 "Nomenklatura produktów przemysłu chemicznego nieorganicznego",
- b/ wprowadzono dwa gatunki magnezytu prażonego: gat.I i gat.II,
- c/ zaostorzono wymagania składu chemicznego,
- d/ określono zakres i warunki wykonywania badań,

2. Odpowiedniki w normach zagranicznych

Anglia

B.S. 776 : 1963

Materials for magnesium oxychloride /magnesite/ flooring

Austria

Onorm B 3453 /1953/

Ausgangsstoffe für Steinholz. Kaustisch gebrannter Magnesit

Niemiecka Republika Federalna

DIN 273, Blatt 1/1943/

Ausgangsstoffe für Steinholz. Kaustische Magnesia/Kaustisch gebrannter Magnesit/